

X. LELKIPÁSZTORI SZOLGÁLATOK

- 1. Lelkipásztori beszélgetés**
- 2. Gyónás és úrvacsora**
- 3. Beteg mellett**
- 4. Halottas háznál**
- 5. Sírkő felállítása**
- 6. Halottak emlékezete**

1. LELKIPÁSZTORI BESZÉLGETÉS

A lelkipásztori beszélgetést nem lehet előírt rend szerint lefolytatni, mégis irányt szab az az igazság, amelyet a szeretet kettős, de egy parancsolata fejez ki: Szeresd az Urat, és szeresd felebarátodat. Az Istenhez való viszony és az embertárhoz való viszony nem választható el egymástól: Istenben nem lehet hinni az embertárs szeretete nélkül. Nincsen olyan lelki és hitbeli kérdésünk, amely ne volna összefüggésben embertársainkhoz való viszonyunkkal. A súlyos lelki konfliktusok azoknál az embereknél jelentkeznek, akik elszakadtak embertársaiktól és az emberi közösségtől, vagy nem találják meg hozzájuk a helyes viszonyt.

A lelkipásztori segítség, amelyet a lelkész adhat hozzáfördülő híveinek, elsősorban abból áll, hogy segít elemezni saját életük kérdéseinek összefüggéseit. Ennek az elemzésnek nem lehet célja, hogy a lelkész meghallgassa a gyülekezeti tag panaszát környezetére, hogy azután vizsgálatot adjon, és türelemre intsen. Sokkal inkább az a célja, hogy a hívő helyesen lássa helyzetét az emberek között, felismerje hibáit és mulasztásait, tudatosítsa felelősségét és feladatait abban a közösségben, amelyben Isten akaratából él. Eközben előkerülhetnek a környezet hibái is, de nem a panaszkodás, hanem a környezetért való felelősség szemszögéből: hogyan segíthet azoknak, akikkel együtt él, hogyan kell helyesen és tevékenyen beilleszkednie a család, a munkahely és társadalmunk életébe. A lelkipásztor az evangéliummal nyújt segítséget a felmerülő lelki kérdések megoldásában. Az evangélium jó segítség, mert arról az Istenről szól, aki szeretetével nem önmaga felé, hanem az ember felé fordul, és nem várja meg az ember közeledését, hanem ő jön közel az emberhez Krisztusban, és áthidalja a szakadékokat Isten és ember között a bűnbocsánattal. Ez az evangélium a szeretet parancsa mellett a lelkipásztori beszélgetés másik középpontja. Az Isten szeretetére tekintés és a tőle kapott bűnbocsánat segít abban, hogy az ember letegye bűnei terhét, megbocsásson, bocsánatot kérjen, jóvá tegyen, újra kezdjen embertársai között.

A lelkipásztori beszélgetés megindításánál vagy helyes irányba terelésénél használható a Tízparancsolat, a Hiszekegy, a Miatyánk vagy a káté bármelyik része magyarázatával, hozzátartozó íráshelyekkel; a Tízparancsolathoz és a Miatyánkhoz kapcsolódó imádságok az énekeskönyvben. Elő lehet venni a X/3. alatt felsorolt igeszakaszok egyikét vagy a napi igét. Emlékeztetni lehet a vasárnapi istentiszteletre vagy beszámolni róla. Fel lehet használni egyházi lapjainkat, kiadványainkat. A lelkipásztori beszélgetéssel kapcsolatban van helye a személyes feloldozásnak, ha a gyülekezeti tag kívánja. Ilyenkor a gyülekezeti gyónás kérdéseit és feloldozási formáját használjuk egyes számban. (Lásd a következő pontnál!) A bűnbánó imádságot a gyülekezeti tag mondhatja a gyülekezeti gyónásnál használatos szöveggel, esetleg saját szavaival kiegészítve.

2. GYÓNÁS ÉS ÚRVACSORA

A lelkipásztori szolgálattal kapcsolatban az úrvacsorát főként betegek kívánják, akik nem vehetnek részt gyülekezeti gyónásban, vagy súlyos helyzetük miatt keresnek benne erőt és vizsgálatot. Templomba járó hívek a betegágyon is szívesen veszik az úrvacsorát a templomi rend szerint, ha állapotuk ezt megengedi. Sokszor azonban a beteg helyzete szükségessé teszi a legnagyobb rövidséget. Ha idő és lehetőség van rá, a lelkész lelkipásztori beszélgetéssel kíséri elő a gyónást. Bevezetésül vagy befejezésül éneket énekelhet, vagy olvashat fel.

1. Bevezetés

Az Atya, Fiú, Szentlélek nevében. Ámen.

Imádkozzunk!

Mennyei Atyánk, aki nem taszítod el a tékozló fiút, hanem magadhoz öleled: kérlek, szánj meg engem, amikor bűneim terhével menekülök hozzád, és mutasd meg gyelmaned az Úr Jézus Krisztus által. Ámen.

2. Gyónási beszéd

A lelkész a helyzethez illő gyónási vagy úrvacsorai előkészítő *beszédet* mond, vagy idő rövidsége esetén *néhány mondatot*. Például:

Testvérem az Úrban! Isten téged betegséggel látogatott meg, de nem azért, hogy elveszen magától, hanem hogy szeretetével még inkább magához vonjon. A betegágyhoz is azért kötött, hogy magadba szállj, megvizsgáld önmagadat és eddig lefolyt életedet, felismerd és megbánd bűneidet, és nála keress szabadulást bűneidről. Szeretetéről tanúskodik most azzal is, hogy az Úr szent vacsorájában újra felajánlja kegyelmét: elveszi rólad bűneid terhét, és meggyógyítja lelkedet. Ezért tárd fel most előtte szívedet, valld meg bűneidet, és könyörögj irgalmaért. Isten pedig meghallgat téged Jézus Krisztusért, a mi Urunkért és Megváltónkért. Ámen.

3. Gyónási kérdések, gyónó imádság

Testvérem az Úrban!

Vallod-e magadat bűnösnek és ezért kárhozatra méltónak?

FELELET: Vallom.

Bánod-e igazán bűneidet?

FELELET: Bánom.

Megbocsátottál-e mindazoknak, akik vétkeztek ellened?

FELELET: Megbocsátottam.

Igyekezel-e ezután Isten akarata szerint élni?

FELELET: Igyekezem.

Hiszed-e, hogy Isten a Krisztusért megbocsát a megtérő bűnösnek?

FELELET: Hiszem.

Legyen neked a te hited szerinti

Szükség esetén az első, harmadik és utolsó kérdés is elég. A lelkész megkérdezheti a betegről, nem bántja-e lelkét még valami, amit Isten elé kellene vinnie.

Ezzel a hittel könyörögjünk Isten irgalmáért!

Vallom előtted, szent és igaz Isten, hogy vétkeztem ellened és embertársaim ellen gondolattal, szóval és cselekedettel. Sok jót elmulasztottam, sok rosszat elkövettem. Nem vagyok méltó kegyelmedre, méltó vagyok ítéletedre. Hozzád fordulok mégis: nincs más reménységem. Szent Fiadért, az Úr Jézus Krisztusért kérek: légy hozzám irgalmas, és bocsásd meg bűnömet. Ámen.

vagy:

Megvallom előtted, Istenem, Teremtőm és Megváltóm, hogy sokszor és sokféleképpen vétkeztem. Nem bíztam benned teljes szívemből, és embertársaimat sem szerettem, mint magamat. Kérek, ne vess el engem, amint megérdemelném. Könyörülj rajtam, és bocsásd meg, az Úr Jézus Krisztusért. Ámen.

Ezután:

Testvérem! Isten megkönyörül mindenkin, aki a bűn mélységéből kiált hozzá. Ezért rendelte az Úr az egyházában a bűnbocsánat és a békéltetés szolgálatát, amikor feltámadása után ezt mondta tanítványainak: Békesség néktek! Ahogyan engem küldött az Atya, én is úgy küldelek titeket: akiknek bűneit megbocsátjátok, megbocsáttatnak azoknak, akikéit megtartjátok, megtartatnak.

A lelkész áldásra emeli kezét.

Ezért az Úr rendelése szerint hirdetem bűneid bocsánatát, hogy oldozva legyenek a földön és a mennyben: az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevében. † Bízzál és örülj, bűnbánó és Krisztusban reménykedő testvérem, Isten megbocsátotta bűnödöt. Az ő Szentleke legyen veled, hogy a megtérés gyümölcsseit teremd, az Úr Jézus Krisztus által. Ámen.

4. Miatyánk, szerzési ígék

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltesd meg a te neved, jöjjön el a te országod, legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is. Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma, és bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek; és ne vígy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól; mert tied az ország, a hatalom és a dicsőség mindörökké. Ámen.

A mi Urunk Jézus Krisztus azon az éjszakán, amelyen elárultatott, kezébe vette a kenyeret, hálát adott, és megtörte, tanítványainak adta, és ezt mond-

ta: Vegyétek, egyétek ez az én testem, † amely tiértetek adatik. Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre.

Hasonlóképpen miután vacsorált, kezébe vette a poharat is, hálát adott, nekik adta, és ezt mondta: Igyatok ebből mindnyájan, e pohár az új szövetség az én véremben, † amely tiértetek és sokakért kiontatik bűnök bocsánatára. Ezt cselekedjétek, valamennyiszer isszátok az én emlékezetemre.

5. Úrvacsoravétel

Békesség néked!

Vedd és edd, ez a mi Urunk Jézus Krisztus teste, mely érted is adatott.

Igyál ebből, ez a mi Urunk Jézus Krisztus vére, mely érted is kiontatott bűneid bocsánatára.

Jézus Krisztus teste és vére tartson meg az igaz hitben és a szeretetben az örök élet reménységére.

Isten békessége maradjon veled mindenkor. Ámen. †

6. Befejezés

Adjunk hálát az Úrnak!

Uram, Istenem! Hálát adok neked irgalmadért, amelyet most újra megéreztetted velem. Kérlek, töltsd be szívemet békességeddel, hogy örüljek kegyelmednek, és türelmesen hordozzam keresztetemet. Vess véget szenvedésemenek, gyógyíts meg engem, de legyen meg a te akaratod. Kezedbe ajánlom testemet, lelkemet és mindenemet: te megváltottál engem, hűséges Istenem. Ámen.

A lelkész befejezésül az ároni áldást mondja.

3. BETEG MELLETT

A beteg lelki gondozásánál is, mint minden lelkipásztori beszélgetésnél, figyelniünk kell arra az alapvető igazságra, hogy az Istenhez és az emberekhez való viszonyunk szorosan összetartozik. Aki hiszi, hogy Jézus Krisztus szeretete körülveszi őt, és aki a mindennapi körülmények között is helyesen viszonyul embertársaihoz, az lelkileg kiegyensúlyozottabban viseli a betegséget, és a betegágyon is megtalálja a jó kapcsolatokat környezetével. Viszont a beteg lelkében felnagyítva szoktak jelentkezni a problémák, mert a betegágyon többet foglalkozik önmagával, mint amikor mindennapi feladatai lefoglalják, és betegsége miatt hiányzik a lelki ereje a tények helyes értékelésére és a kérdések végiggondolására. Panaszkodását ne tekintsük eleve hitelenségnek vagy énközpontúságnak. A betegség kiveti az embert megszokott életrit-

musából. A rövid lefolyású betegség is felborítja a terveket, és előre vetíti a mulasztások pótlásának, keresetek kiesésének gondját. Hosszabb lefolyású vagy következményekkel járó betegség pedig követelően veheti fel a jövő kérdését, és sokszor szükségessé teszi a személyes ételcél újragondolását. A lelkipásztor nagy szolgálatot tehet már azzal is, hogy meghallgatja, és megérteni törekszik a beteg baját és gondját. De azután nemcsak azzal nyújthat segítséget, hogy vigasztalja és türelemre inti Isten gondviselő szeretetének hirdetésével. Mélyebbre hatóan segíthet, ha felhívja a beteg figyelmét arra, hogy maga Isten állította meg őt, hogy számot vessen önmagával, és találkozzék Jézus Krisztussal, akinek megbocsátó szeretete új életcél adhat. A beteg így megszabadulhat lelke terhétől, és felszabadultan fordulhat embertársai felé. A lelkész abban is segíthet, hogy a beteg már betegágyán keresse a helyes emberi kapcsolatot környezetével, családjával, munkatársaival. A beteg részéről a hála, a bocsánatkérés, a megbocsátás és a környezetéhez való figyelmesség sokféle kis és nagy öröme helyreállíthatja és megőrizheti a beteg lelki egyensúlyát.

A beteg lelkigondozásánál használjuk a Szentírást és az énekeskönyvet, ennek énekeit és imádságos részét. Segítségül szolgálhatnak a következő szentírási szakaszok is.

RÖVID IDÉZETEK

Isten szeretete abban nyilvánult meg irántunk, hogy elküldte megszülött Fiát a világba, hogy éljünk őáltala. (1Jn 4,9)

Akit szeret az Úr, azt megfenyíti, és megostoroz mindenkit, akit fiává fogad. (Zsid 12,6)

Tudjuk, hogy akik Istent szeretik, azoknak minden javukra van. (Róm 8,28)
Alázatok meg magatokat Isten hatalmas keze alatt, hogy felmagasztaljon titeket a maga idején. Minden gondotokat vessétek őreá, mert neki gondja van reátok. (1Pt 5,6.7)

Ezt mondja Jézus: Akit nekem ad az Atya, az énhozzám jön, és aki énhozzám jön, én azt ki nem vetem. (Jn 6,37)

ZSOLTÁROK

6,2–5:	Uram, ne feddj meg haragodban
23,1–6:	Az Úr az én pásztorom
32,1–11:	Boldog, akinek bűne megbocsáttatott
34,2–10:	Áldom az Urat mindenkor
42,1–12:	Mint a szarvas kívánczik a folyóvizetekhez
51,3–17:	Könyörülj rajtam, Istenem
63,2–9:	Isten, te vagy az én Istenem
73,23–26:	Én mindenkor veled maradok
91,1–16:	Aki a Felséges rejtekében lakik
103,1–22:	Áldjad, én lelkem, az Urat!
111,1–10:	Dicsérjétek az Urat!

116,1–17:	Szeretem az Urat, mert meghallgat
121,1–8:	Szemeimet a hegyek felé emelem
143,1–11:	Uram, hallgasd meg imádságomat

IGESZAKASZOK

Ézs 38,9–20:	Ezékiás gyógyulása
Ézs 40,5–11:	Istenünk beszéde megmarad örökké
Ézs 40,26–31:	Akik az Úrra néznek
Ézs 53,1–12:	Az Úr szenvedő szolgája
Ézs 54,7–10:	Irgalmam tőled el nem távozik
Ézs 55,6–22:	Az én gondolataim nem a ti gondolataitok
Mt 5,3–9:	A boldogmondások
Mt 6,25–34:	Ne aggodalmaskodjatok életetek felől
Mt 8,5–13:	A kapernaumi százados
Mt 11,28–30:	Jöjjetek énhozzám mindnyájan
Mt 15,21–28:	A kánaáni asszony
Mk 2,1–12:	A béna meggyógyítása
Lk 15,1–10:	Az elveszett juh és az elveszett drahma
Lk 15,10–24:	A tékozló fiú
Lk 17,11–19:	A tíz leprás
Lk 18,1–8:	A kérő özvegy
Lk 22,39–46:	Jézus a Gecsemáné kertjében
Jn 10,14.15.27–29:	A jó Pásztor
Jn 15,1–8:	A szőlőtő
2Kor 12,7–10:	Elég neked az én kegyelmem
Ef 6,10–17:	A lelki fegyverzet
1Pt 1,3–9:	Az élő reménység
Zsid 12,1–13:	A bizonyágtévők fellege
Jel 3,14–22	Íme, az ajtó előtt állok

4. HALOTTAS HÁZNÁL

A lelkész a halottas háznál nagyon különböző helyzet fogadhatja aszerint, hogy ismeri-e a családot, jelen volt-e a halálesetnél, mennyi idő telt el a halál beállta óta, megtörtént-e a temetés, várják-e látogatását, kik vannak jelen, vagy a hagyományos halottvirrasztásra érkezett-e. Mindenképpen szembe kerül a ténnyel, hogy a halállal egy élet véglegesen lezárult, és ez a különböző embereket még családon belül is különbözőképpen érinti, sőt egya-

zon személyt is ellentmondásosan. Az érzelmi töltésű veszteségen túl felmerülhetnek súlyos létkérdések és olyan következmények, amelyek személyek, sőt családok életének átrendezését teszik szükségessé. Ugyanakkor minden ember távozása nemcsak gondot okoz, és nemcsak úrt nagy maga után, hanem gondoktól, terhektől meg is szabadít, és mások számára teret, lehetőséget nyit, sőt anyagi előnyöket is jelenthet. A halál kérlelhetetlenségével és az élet realitásával szemben őserővel tör fel az emberekben – rendszerint öntudatlanul – a szépítés vágya a szép temetés rendezésével, és a megholt személy arcképének vagy a hozzá való viszonynak előnyös átfestésével. A lelkesz a halottas házba lépéskor egyszerre találkozik a halál titokzatos hatalmával és az emberi gyengeségek szövetségével, és ez próbára teszi élő Krisztus-hitét és becsületes emberségét. Sem érzéketlen nem lehet a valóságos gyásszal szemben, sem meg nem szegheti a kegyelet emberi életszabályát őszinteség címén. Együtt kell éreznie az emberekkel, és meg kell értenie őket. Ez azonban nem minden. Bizonyoságot is kell tennie arról a Jézusról, aki végsőkig átélte a halál borzalmát, és ezért együtt érez az emberrel, aki azonban a halálba merüléssel egyenlő bűnbánaton és megtérésen át visz el új életre. Ehhez a lelkesznek legjobb segítséget adhat a Szentírás és azoknak a bizonyágtétele, akik megharcolták a hit harcát. Ebből merít az agenda betegek melletti szolgálatról szóló része (X/3), temetési részének anyaga és az énekeskönyv, valamint első segítségként a következő válogatás.

HALDOKLÓ MELLETT

Akár élünk, akár meghalunk, az Úréi vagyunk.

A mi segítségünk az Úrtól jön,
aki teremtette a mennyet és a földet.

Imádság

Istenünk, mennyei Atyánk,
Úr, Jézus Krisztus, Üdvözítőnk,
Megszentelő Szentlélek,
Szentháromság örök Isten,
könyörülj rajtunk!

Urunk, légy kegyelmes,
kíméld a mi testvérünket!

A testi szenvedéstől, a lelki megpróbáltatástól,
a halál félelmétől és minden gonosztól:
szabadítsd meg őt, Istenünk!

Urunk és Megváltónk, légy velünk!
A te szenvedésedért és keresztedért,
kínos halálodért és dicső feltámadásodért,
most és az utolsó ítéletkor:

mentsd meg őt, Jézusunk!

Vigasztald meg testvérünket, bocsásd meg minden bűnét,
adj neki lelki békességet, ajándékozd meg az örök élettel!

Hallgass meg minket, Istenünk!
Úr, Jézus Krisztus, Isten Szent Fia,
Isten Báránya, aki hordozod a világ bűnét,
irgalmazz nekünk!
Isten Báránya, aki hordozod a világ bűnét,
irgalmazz nekünk!
Isten Báránya, aki hordozod a világ bűnét,
add nekünk békédet!
Urunk, hallgass meg minket!

Imádság

Urunk, Istenünk! Hozzád kiáltunk, nincs más menedékünk. Szánd meg testvérünket. Állj mellé a végső harcban. Segítsd győzelemre Krisztus erejével. Szabadítsd meg a gonosztól. Vidd őt örök országodba. Adj nekünk lelki békét, csendességet, hiszen minden javunkra van, csak szeressünk téged. Ámen.

Áldás

Áldjon meg az Atya, Fiú, Szentlélek Isten,
aki teremtett, aki megváltott, aki megszentelt téged!
A Szentháromság örök Isten bocsássa meg vétkeidet,
és vigyen be az örök életbe!
Övé a dicsőség most és mindenkor, és mindörökkön örökké. Ámen.

Akár élünk, akár meghalunk, az Úréi vagyunk.

HALOTT MELLETT

Atya, Fiú, Szentlélek Isten!
Irgalmadba ajánljuk azt,
akit teremtettél, akit megváltottál, akit megszenteltél.
Bocsásd meg bűneit, és vidd át az örök életbe.
Tied a dicsőség most és mindenkor és mindörökkön örökké. Ámen.

HALÁLESET UTÁN

Az Úr békessége legyen ezzel a házzal!
Akik Istent szeretik, azoknak minden javukra van.
A mi segítségünk az Úrtól jön,
aki teremtette a mennyet és a földet.

Zsoltár

Te voltál menedékünk, Urunk, nemzedékről nemzedékre!
Mielőtt a hegyek lettek,
és formáltatott a föld és a világ,
Te voltál, Isten,
öröktől fogva mindörökké.
Visszatéritéd a halandót a porba,
és ezt mondod: „Térjete vissza embernek fiai!”
Bizony, a te haragod emészt meg minket,
és felgerjedésed miatt pusztulunk el.
Mert magad elé vetted bűneinket,
orcád világossága elé titkolt vétkeinket.
Fordulj felénk, Urunk, meddig késeel?
Szánd meg a te szolgálóidat!
Taníts úgy számlálni napjainkat,
hogy bölcs szívhez jussunk!
Dicsőség az Atyának és a Fiúnak és a Szentléleknek,
miképpen volt kezdetben, most és mindenkor,
és mindörökkön örökké. Ámen.
Te voltál menedékünk, Urunk, nemzedékről nemzedékre. (Zsolt 90)

Igeolvasás

Amikor Márta meghallotta, hogy Jézus jön, eléje ment, és így szólt hozzá: Uram, ha itt lettél volna, nem halt volna meg az én testvérem. De most is tudom, hogy amit csak kérsz Istentől, megadja neked. Ezt mondta neki Jézus: Feltámad a te testvéred. Így szólt Márta: Tudom, hogy feltámad a feltámadáskor az utolsó napon. Jézus ezt mondta: Én vagyok a feltámadás és az élet: aki hisz énbennem, ha meghal is él; és aki él, és hisz énbennem, soha meg nem hal. Hiszed-e ezt? Felelt neki Márta: Hiszem, Uram! (Jn 11,21–27)

(Igemagyarázat)

Imádság

Urunk, Istenünk! Meghajlunk akaratod előtt. Hatalmad van élet és halál fölött, és Ura vagy mindennek. Sebet ütsz, és meggyógyítasz, sírba viszel, és életre keltesz. A múlandóság törvénye alá veted teremtményeidet, egyedül te vagy örök és halhatatlan. Te teremtetted az embert, és újra magadhoz szólni

tod híveidet, hogy örök nyugalom legyen tenálad. Könyörgünk hozzád elhunyt testvérünkért: ne emlékezzél meg bűneiről, tekints Krisztus érdemére. Engedd, hogy békességben pihenjen, és támaszd fel újra életre azon a napon, amelyen eljössz ígéreted szerint. Gyógyítsd meg vigasztalásoddal a gyászolók szívét, és engedd, hogy megálljunk a hitben mindvégig, Jézus Krisztus, a mi Urunk által. Ámen.

Miatyánk

Áldás

Isten kegyelmébe ajánljuk elhunyt testvérünket,
akit ő saját képére teremtett,
akit ő megváltott Fia élete árán,
akit ő megszentelt Lelkének ajándékaival:
adjon neki örök békességet, Jézus Krisztus által.
Legyen áldott az emlékezete!
Isten békessége pedig, amely minden emberi értelmet meghalad, őrizze meg szívünket és gondolatainkat Krisztus Jézusban. Ámen.
Akik Istent szeretik, azoknak minden javukra van.

5. SÍRKŐ FELÁLLÍTÁSA

A sírkő felállításával kapcsolatos áhítatot a lelkész végzi. Lásd a nagyszombat, a halottak emlékezete és az egyházi év négy utolsó vasárnapja szövegeit a III. fejezetben!

1. Ének

2. Bevezetés

Az Atya, Fiú, Szentlélek nevében. Ámen.

Urunk, taníts úgy számlálnunk napjainkat,
hogy bölcs szívhez jussunk! (Zsolt 90,12)

Íme, arasznyivá tetted napjaimat,
és életem előtted, mint a semmi.

Ugyan mit várhatok én még, Uram?

Ugyedül beléd vetem reményességem! (Zsolt 39,6.8)

Dicsőség az Atyának és a Fiúnak és a Szentléleknek,
miképpen volt kezdetben,
most és mindenkor és mindörökkön örökké. Ámen.

A kis glóriát a jelenlevők énekelhetik.

3. Kolleкта

Mindenható Isten! Hálát adunk, hogy szeretteink sírja mellett állva feltekinthetünk a keresztre, és Urunknak vallhatjuk azt, aki értünk meghalt, és eltemettetett, de harmadnapon feltámadt. Add nekünk Szentlelkedet, hogy hittel kövessük őt életünkben, és örök életre támadjunk fel a halálból őáltala, aki veled és a Szentlélekkel él és uralkodik örökkön örökké. Ámen.

4. Igeolvasás, igehirdetés

Testvéreim az Úrban! Amikor most keresztyén testvérünket (N. N.-t) és síremlékét az Úr oltalmába ajánljuk, hallgassuk meg azt a szentigét, amelyet erre az alkalomra választottam.

Igeolvasás Igehirdetés

5. Hitvallás, imádság

Testvéreim az Úrban! Fogadjuk szívünkbe az örök élet beszédét, és hálával tegyünk bizonyosságot hitünkről, annak bizonyosságául, hogy a Szentháromság egy igaz Istenbe vetjük reménységünket életünkben és halálunkba.

Elmondják az *Apostoli hitvallást*.

Imádkozzunk!

Mindenható Isten, élet és halál Ura! Szent haragodban elrendelted, hogy bűneink miatt porrá kell lennünk, mert porból vétettünk. De megkönyörültél rajtunk végtelen irgalmaddal, és feltámasztottad egyszülött Fiadat a halottak közül, hogy első zsengeje legyen azoknak, akik elhunytak. Add nekünk Szentlelkedet, hogy valahányszor erre a síremlékre tekintünk, megalázkodjunk a te ítéleted alatt, és reménykedjünk a mi feltámadott Urunkban. Engedd, hogy megbékélt lélekkel emlékezzünk elhunyt testvérünkre, egykor pedig együtt örvezzünk színed előtt örök dicsőségedben, az Úr Jézus Krisztusért. Ámen.

Elmondják együtt a *Miatyánkot*.

6. Áldás

Isten oltalmába ajánljuk N. N. testvérünket és síremlékét az Atya, Fiú, Szentlélek nevében. † Isten örök kegyelme legyen elhunyt testvérünkkel, áldott emlékét őrizze az emberi hála jele. Figyelmeztessen ez a síremlék az örökkévalóságra, és hirdesse nekünk, hogy az Úr Jézus Krisztus győzött a halálon a kereszttel.

7. Ének

A lelkész ezután elmondja az *apostoli* vagy az *áront áldást*.

6. HALOTTAK EMLÉKEZETE

A megemlékezés a halottról a halálozás évfordulóján családi jellegű alkalom. Gyülekezeti jellegűvé tehető, ha az elhunyt egyházi szolgálata ezt indokolta teszi. Használható a vasárnapi vagy a mindennapi istentiszteleti rend a halottak emlékezete (III. fejezet 80. szám) és a temetés változó részeivel.